

مطالعه نیاز سرمایی چهار ژنوتیپ نر پسته

فاطمه ناظوری، علی رضا طلایی، امان اله جوانشاه

دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تهران

اثرات دوره های مختلف سرمایی بر روی رشد و نمو چهار ژنوتیپ نراز درختان دانه‌الی پسته دو ژنوتیپ زوگل: P1 و P6 و دو ژنوتیپ دیر گل P7 و P10) جهت مطالعه نیاز سرمایی مورد ارزیابی و بررسی قرار گرفت. هدف از این تحقیق تعیین ژنوتیپ نر پسته مطابق شرایط آب و هوایی منطقه و همچنین معرفی آن ها جهت جلوگیری از سرمای زود رس بهاره صورت گرفت. قلمه هایی به طول 40-30 cm اواسط آبان ماه تهیه و آن ها را در درون سردخانه دانشگاه تهران (دمای $3 \pm C$) قرار داده شد. قلمه ها به فاصله هر صد ساعت یک بار و با مسشت تیمار سرمایی 1200، 1100، 1000، 900، 800، 700، 600 و 1200 تیمار شدند. فاکتورهایی که در این مطالعه مورد مطالعه و ارزیابی قرار گرفت عبارتند از: درصد و سرعت شکوفایی جوانه ها، دوره گل دهی، طول و عرض جوانه ها. نتایج حاصل از این مطالعه نشان داد در بین ژنوتیپ های بررسی شده بهترین ساعت سرمایی برای شکوفایی بیش از 80 درصد جوانه ها در ژنوتیپ P1، P6، P7 و P10 به ترتیب عبارت است از 1100، 700، 800 و 1300 ساعت. برای شکوفایی 50 درصد از جوانه درختان P1 و P6 کمترین نیاز سرمایی (700 ساعت) نسبت به درختان P7 و P10 (به ترتیب 900 و 800 ساعت) داشتند. با افزایش ساعات سرمایی نیاز به واحدهای گرمایی کمتر شد به طوری که با افزایش واحدهای سرمایی همه ژنوتیپ ها واحد گرمایی کمتری را احتیاج داشتند. در ضمن افزایش ساعات سرمایی منجر به افزایش طول و عرض جوانه ها و کاهش طول دوره گلدهی گردید. داده ها در قالب طرح آزمایشی کاملاً تصادفی و فاکتوریل دو عاملی با دو سطح رقم و مقدار سرما و با نرم افزار SAS تجزیه شد.